

lapításáról szóló, a 36/1987. (VI. 27.) IKIM rendelettel módosított 50/1994. (XII. 31.) IKM rendelet 2. § (1) bek. ugyanis előírja, hogy "A díjat az ügyfél előre, az eljárás megindításával egyidejűleg köteles megfizetni és annak megtörténtét a postai készpénzáutalási megbízás igazoló szelvényrészével vagy bankszámlájának megterhelését tartalmazó napi bankkivonattal a kérelem benyújtásakor igazolni kell. A díj megfizetésének, ill. a megfizetés igazolásának elmulasztása esetén az ügyfelet 8 napos határidővel hiánypótlásra fel kell szólítani és figyelmeztetni kell arra, hogy amennyiben a hiányt nem pótolja, a bányafelügyelet a kérelmet elutasítja", ami a kérelmezőnek nyilván nem célja! Ez a gondolatcsor csak azért érdemel külön említést, mivel a gyakorlatban sűrűn előfordul eset, hogy a kérelmező „pénzügyi vonala” a befizetett vagy átutalt összeg számláját – állítása szerint jogosan – reklamája, amely számlát az MBH csak a vizsgálóállomás működési engedélyezési eljárását lezáró határozata mellékleteként – ami időben jelentős eltolódás is lehet – küld meg a kérelmezőnek.

Az MBH a vizsgálóállomás működését akkor engedélyezi, ha előzetes helyszíni ellenőrzése során – tehát a kérelmet követő helyszíni szemle során – meggyőződött arról, hogy a működés személyi és tárgyi feltételei, valamint a felelős vezetés biztosított. A helyszíni szemle során győződik meg az MBH – általában a vizsgálóállomás telephelye szerint illetékes Bányakapitányság bevonásával –, hogy a kérelemben feltüntetett személyi és tárgyi feltételek biztosítottak, valamint arról, hogy a vizsgálóállomás felelős vezetője a tevékenységre vonatkozó jogszabályok, szabványok és biztonsági szabályzatok ismeretével rendelkezik. A megállapítások jegyzőkönyvezésre kerülnek, amely jegyzőkönyv tartalmazza a vizsgálóállomás felelős vezetőjének személyi adatait és, mint arra utalás történt, a lényeges megállapításokat. (Ez utóbbi említése csak azért érdekes, mert a példánknál maradván ekkor kell bemutatni, vagy átadni – általában a kérelemben hivatkozott – cégbejegyzési okirat,

a sugárveszélyes anyagok tárolására, szállítására vonatkozó ÁNTSZ vagy OTH engedélyeket is.) A szabályzat előírja, hogy a vizsgálóállomáson biztosítani kell minden olyan eszközt, amely a végzendő vizsgálatokhoz az adott technikai szinten szükségesek (példánknál maradván pl. az izotóptartót, a filmeket, azok tárolását, a szállításra szolgáló járműveket, az izotóptárolót, az előhívóberendezést, a sugárásmérőket, az ultrahangos készülékeket, az etalonokat, a penetráló anyagokat stb.)

A rendelkezésre álló mérőeszközöknek – amennyiben jogszabály eltérően nem rendelkezik – legalább egy osztállyal pontosabbnak kell lenniük, mint a vizsgálat által megkövetelt mérési pontosság.

A helyszíni szemlét követi – eredményes eljárást feltételezve – a működés alakszerű határozatban való engedélyezése, amely általában határozatlan időre szól és visszavonásig érvényes. Ezt azért érdemes megemlíteni, mert időközben változhat a végzendő vizsgálatok köre, a vizsgálóállomás megnevezése, címe, a vizsgálóeszközök és személyzetének összetétele. Nem részletezve, hanem csak a legegyszerűbb eseteket említve, ha a vizsgálóállomás tevékenységét változatlan személyi és tárgyi feltételek között, más néven, címen kívánja folytatni, akkor ennek a bejelentése elegendő, az MBH ennek megfelelően módosítja a nyilvántartását és a működőtétléről értesíti. Ha a vizsgálóállomás tevékenysége vagy a személyi-tárgyi feltételekben változás áll be, akkor lehetőség van az eredeti engedély módosítására, ill. az eredeti engedély automatikusan érvényét veszti. (A módosításra, a módosítási kérelemre értelemeszerűen az eredeti követelmények vonatkoznak.)

Dióhéjban ennyi lenne a vizsgálóállomások bányafelügyeleti engedélyezésének ismertetése, a végezhető vizsgálatok köre – mint arról a bevezetőben szó esett – rendkívül szerteágazó, az alapvető tevékenységeket a már hivatkozott OBF tájékoztatás tartalmazza.

MÉRFÖLDKÖVEK

Dr. Főzy Gyula

(1931–1998)

Váratlanul, életének 68. évében, elhunyt köztisztviselőnk álló kollégánk: dr. Főzy Gyula, a Gépipari Tudományos Egyesület anyagvizsgáló szakosztályának és az Eötvös Lóránd Fizikai Társaságnak a roncsolásmentes anyagvizsgálók közösségeért aktívan tevékenykedő tagja.

Főzy Gyula az érettségit követően beiratkozott a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karára, ahol 1957-ben doktorált. Am, ahogy akkor fogalmazott, az 56-os események következményeként pályamódosításra kényszerültem. Így került, tanulmányainak befejeztével, 1957-ben az Erőmű Javító és Karbantartó Vállalat (Erőkar) roncsolásmentes anyagvizsgáló laboratóriumába röntgen-segítő munkakörbe. Csakhamar megkedvelte ezt a szakmát, és a szükséges szakképesítések és a kellő szakmai gyakorlat megszerzése után csoportvezetőként és sugárvédelmi megbízottként dolgozott egészen nyugdíjba vonulásáig. Tevékenyen részt vett a nagy erőműi beruházások, így a berentei, a tiszapalkonyai, a pécsi, az oroszlányi és a százhalombattai erőművek kivitelezési és szerelési munkáinak roncsolásmentes minőség-ellenőrzésében.

A paksi atomerőmű építésére való felkészülés időszakában kidolgozta a 100 mm-nél vastagabb falú szerkezetek hegesztett kötéseiről radiográfiai ellenőrzésének technológiáját, a kis átmérőjű, ausztenites acélcsövek hegesztési varratainak Yb-169 izotóppal történő helyszíni vizsgálati módszerét, és a helyes expozíció gyors meghatározásához számológépet készített. Az SI mértékegységek országos bevezetéséhez azzal járult hozzá, hogy a hitelesített sugárásmérőket átskálázta a besugárzási dózis SI mértékegységre.

A radiográfusok képzésében és továbbképzésében 1976-tól, majd nyugdíjasként is aktívan részt vett mint oktató és tanfolyamszervező. Szakmaszeretétét, tudását fémjelzik a Gép című szaklapunkban megjelent cikkei, a roncsolásmentes anyagvizsgáló szemináriumainkon és más konferenciákon elhangzott előadásai.

A Budapest XII. ker. Budahegyvidéki református templomban január 29-én szomorú szívvel búcsúztunk az életében mindvégig szerény, mindig segítőkész kollégánktól, tagtársunktól és barátunktól. Hamvait a balatonszárszói családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

(B.I.)